Nr. 69. Śmigiel, piątek 24. marca 1922. Rok 32

ORĘDOWNIK ŚMIGIELSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt. — Przedpłata miesięcznie z przynoszeniem 175 mk., W agencjach miesięcznie 160 mk. Numer pojedynczy 7 mk. niedzielny 10 mk. TELEFON nr.65 Skrzynka poczt. 13.

OGŁOSZENIA STAROSTWA, KOMISARJATÓW, MAGISTRATÓW ORAZ WŁADZ POLICYJNYCH SĄ PRAWOMOCNE.

Cena ogłosz.: za 1-łam. wiersz petyt. 20 mk., w części urzędowej lub reklamowej 40 mk. Adr. Admin. i Red. Śmigiel - Wielkopolska. Poczt.kont. czek. A. Klóskowski w Poznaniu nr. 160 006, w Wrocławiu (Breslau) nr.7283.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Rozporządzenie

Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami w przedmiocie rozciągnięcia kontroli sanitarnej nad osobami przybywającemi ze wschodu.

Na podstawie art. 3 p. c. i art. 8 ustawy z dnia 14. lipca 1920 r. o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami (Dz. Ust. Nr. 61 poz. 388) art. 24 ustawy z dnia 25. lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych i innych występujących na gminie (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 402) oraz w myśl art. 11 p. 2 i 3 tejże ustawy w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych zarządzam co następuje:

§ 1. Wszystkie osoby przybywające z obszarów Województwa Nowogrodzkiego Polskiego i Wołyńskiego, Litwy Środkowej, Litwy Kowieńskiej oraz z republiki Rosyjskiej Białoruskiej i Ukraińskiej na stały lub dłuższy pobyt, uważa się aż do odwołania za wzbudzające podejrzenie co do chorób zakaźnych art. 2 ustawy w przedmiocie zwalczaniu chorób zakaźnych).

§ 2. O przybyciu osób wymienionych w par. 1. niniejszego rozporządzenia należy zgłosić niepóźniej niż w terminie 24 godzin od chwili przybycia do właściwego urzędu gminnego względnie magistratu. W miastach gdzie istnieją Powiatowe Urzędy Zdrowia zgłaszać się należy do lekarza powiatowego.

W miastach Warszawie, Lwowie i Krakowie zgłoszenia i zawiadomienie należy składać w magistratach.

§ 3. Obowiązek zgłoszenia obciąża

a) osoby przybywające,

b) głowy rodziny lub osobę na której pieczy znajduje się przybyły,

c) gospodarz mieszkania lub zastępującą tegoż osobę właściciela, administratora lub rządcę majątku lub domu dokąd osoby wyżej wskazane przybyły.

d) urzędników i funkcjonarjuszów państwowych i komunalnych,

e) kierowników wszelkich zakładów przemysłowych i handlowych, fabryk warsztatów statków, tratur itp. jak również hotelów pokojów umeblowanych zajazdów i gospód, kierowników robót gromadnych rolnych, leśnych itp. wreszcie każdego, kto miał styczność z osobą przybyłą i wiedział iż osobę ta władza właściwych o przybyciu nie zawiadomiła.

Obowiązek zgłoszenia obciąża osoby wyszczególni wyżej w kolejnym porządku wyliczenia.

§ 4. Zgłoszenie winny uskuteczniać osoby przybyłe osobiście inne osoby na piśmie, a wrazie niemożności piśmiennego zgłoszenia ustnie.

§ 5. O przybyciu osób w § 1 wymienionych urzędy gminne wzgl. magistraty obowiązane są zawiadamiać natychmiast lekarza powiatowego, a wrazie stwierdzenia, że osoba przybyła jest chorą, zawszoną lub wogóle niechlujną donieść o tem lekarzowi.

§ 6. W razie stwierdzenia przez lekarza powiatowego że osoba przybyła jest chorą na chorobę zakaźną osoba ta powinna być podaną przymusowemu leczeniu a wrazie stwierdzeń wszawicy lub ogólnej niechlujności przymusowemu oczyszczeniu.

§ 7. Po utrzymaniu, doniesienia lub ogłoszenia osób wyżej wymienionych lekarz powiatowy może wydawać w mierze potrzeby zarządzenia zgodnie z art. 10. 11. i in. ustawy w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych (Dz. Ust. Nr. 67 poz. 402) oraz otrzymania instrukcjami.

§ 8. Osoby wymienione w § 1. niniejszego rozporządzenia a nie poddane przymusowemu leczeniu winny zgłaszać się osobiście w ciągu 21 dni od chwili przybycia w odstępach pięciodniowych do urzędów wskazanych w § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Osoby wymienione w § 1 zmiany miejsca zamieszkania przed upływem 21 dni od czasu przybycia winny zawiadomić urzędy wskazane w § niniejszego rozporządzenia zgłaszając się nadal aż do upływu tego terminu w urzędach właściwych dla nowego miejsca pobytu.

§ 10. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w drodze administracyjnej grzywną do 10.000 marek lub aresztem do 3 miesięcy. Kara pieniężna i kara aresztu, mogą być zastosowane jednocześnie.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Naczelny Komisarz
Do Spraw Walki z epidemjami (—) Godlewski.

Śmigiel, dnia 17. III. 1922 r.
Starosta, Kopczyński.

Odezwa.

Ponieważ mimo mego upomnienia kilka majętności nie dostarczyło dotychczas żyta na chleb dla ubogich powiatu, wzywam tą drogą o uiszczenie się z obowiązku tego najpóźniej do końca bieżącego miesiąca. Po terminie tym będę zmuszony opublikować nazwy tych majątków, które swych zobowiązań nie wypełniły.

Kopczyński, starosta.

Niniejszem podaje do ogólnej wiadomości, że Nadleśnictwo Państwowe w Lesznie niebędzie więcej drzewa opałowego po zniżonej cenie dla ludności niezamożnej wydawać.

Wobec tego unieważniam wszelki wnioski nadesłane w ostatnim czasie w tej sprawie tudotąd i proszę by wniosków tego rodzaju nie stawiano, ponieważ takowe niebędą uwzględnione.

Pp. sołtysów gminnych i przełożonych obszarów dworskich wzywam podać powyższe interesowanem osobom do wiadomości.

Śmigiel, dnia 20. III. 1922 r.
Starosta, Kopczyński.

Pomiędzy świniami dominjum Koszanowa wybuchła czerwonka.

Śmigiel wschód, dnia 21. III. 22.
Komisarz obwodowy. Markowski.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA,

za którą Redakcja bierze odpowiedzialność.

Przystępujmy do Towarzystwa Obrony Kresów Zachodnich!

Zw. Obr. Kr. Zach.

Likwidacja własności niemieckiej.

Interesujących się bliżej sprawą likwidacji uprasza się o dostarczenie zebranych materjałów i wiadomości Sekcji Gospodarczej Towarzystwa powiatowego Zw. Obr. Kr. Zach. na ręce Komitetu Obr.Kr.Zach. wŚmiglu.

(Ciąg dalszy).

Do zgłoszenia majątków, praw i interesów byli obowiązani właściciele, dzierżawcy, użytkownicy, umowni i faktyczni posiadacze, depozytarjusze, dłużnicy, wierzyciele, zarządcy, kuratorzy, pełnomocnicy (także sądowi w procesach sądowych), zarządy lub dyrekcje spółek, towarzystw i stowarzyszeń. Niezgłoszenie majątku, prawa lub interesu, ukrywanie, uszkodzenie, niszczenie, usuwanie lub podanie zgłoszenia niezgodnego z rzeczywistością jest karane grzywną i aresztem lub więzieniem. W b. dzielnicy pruskiej wymierzać należy karę aresztu do 6 tygodni lub więzienia do 6 miesięcy i grzywnę do miljona marek, lub jedną z tych kar, w innych dzielnicach karę aresztu od dni 7 do 6 miesięcy, lub grzywnę od 100 do miljona, lub też obie te kary.

Majątki, prawa i interesy podlegające zgłoszeniu w myśl ustawy nie mogą być aljenowane, obciążane, wydzierżawiane, wywożone poza granicę Państwa Polskiego, a wierzytelności spłacane.

W miarę otrzymania deklaracji właściwe władze wyżej wymienione winne je przesłać do Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

2) Komitety Likwidacyjne.

Dla przeprowadzenia likwidacji własności niemieckiej zostały utworzone przy Głównym Urzędzie Likwidacyjuym dwa Komitety Likwidacyjne, jeden dla całego obszaru Rzeczypospolitej Polskiej — z wyjątkiem b. dzielnicy pruskiej, z siedzibą w Warszawie, drugi dla byłej dzielnicy pruskiej z siedzibą w Poznaniu. Na czele Komitetu w Warszawie jest prezes Główn. Urzędu Likwidacyjnego, w Poznaniu komisarz Gł. Urzędu Likwidacyjnego. W skład Komitetów wchodzą: delegat Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, delegat Ministerstwa Spraw Zagran. i delegat tego Ministerstwa, do właściwości którego należy likwidowany majątek, oraz delegat Gł. Urzędu Ziemskiego, o ile jest likwidowana nieruchomość ziemska. W skład Komitetu w Poznaniu wchodzą delegaci odpowiednich departamentów Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej, o ile wywłaszczany objekt nie podlega władzom centralnym.

Do zakresu kompetencji Komitetów Likwidacyjnych w myśl ustwy sejmowej z dnia 15. VII. 20 r. należy: 1) kwalifikowanie do likwidacji majątków, praw i interesów niemieckich, 2) decyzja o sposobach prowadzenia likwidacji, 3) przeprowadzenie samej likwidacji, 4) zwalnianie od niej, 5) wydawanie wszelkich zarządzeń związanych z likwidacją. Postanowienia Komitetu nie ulegają zaskarżeniu i jako ostateczne podlegają wykonaniu narówni z prawomocnymi wyrokami sądu. Komitet Likwidacyjny ma prawo powoływać rzeczoznawców.

3) Sposoby likwidacji.

Na mocy ustawy sejmowej z dnia 15. VII. 20 r. istnieją 3 sposoby likwidacji własności niemieckiej:

1) Przez zbycie majątku prawa, lub interesu przez samych właścicieli w drodze dobrowolnej umowy, 2) przez zatrzymanie ich na rzecz Państwa, 3) przez zarządzenie sprzedaży przymusowej.

Deklaracje osób i spółek, towarzystw i stowarzyszeń co do majątków, praw i udziałów, podlegających likwidacji, po zarejestrowaniu takowych przez właściwe władze administracyjne, są przesyłane do Głównego Urzędu Likwidacyjnego. O sposobie likwidacji decydują Komitety Likwidacyjne, po uprzednim zasięgnięciu opinji zainteresowanych Ministerstw wzgl. Departamentów b. dzielnicy pruskiej i Głównego Urzędu Ziemskiego, o ile chodzi o majątek ziemski. Za właściwe Ministerstwo uważa się:

1) w stosunku do majątków rolnych i leśnych — Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, 2) w stosunku do majątków przemysłowych i handlowych — Ministerstwo Przemysłu i Handlu. 3) w stosunku do kapitału, walorów i wierzytelności oraz instytucyj finansowych — Ministerstwo Skarbu, 4) w stosunku do kolei żelaznych — Ministerstwo Kolei Żelaznych, 5) w stosunku do zakładów i urządzeń użyteczności publicznej, oraz innych nie przewidzianych wyżej przedmiotów i praw majątkowych — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, 6) w stosunku do wszystkich z wyjątkiem kolei żelaznych majątków praw i interesów na terenie b. dzielnicy pruskiej — Ministerstwo b. dz. pr.

Po przeprowadzeniu unifikacji, kompetencje Ministerstw b. dzielnicy pruskiej przejdą na odnośne centralne Ministerstwo. Komitet Likwidacyjny wyznacza wymienionym urzędom termin, w ciągu którego mają one przedstawić swe wnioski co do sposobu likwidacji oraz warunków jakim powinien odpowiadać nowonabywca, w razie postawienia wniosku o likwidacji w drodze dobrowolnej sprzedaży przez właściciela.

Wnioski swe co do likwidacji poszczególnych majątków, praw lub interesów właściwe Ministerswo wzgl. Departament przekazuje Komitetom Likwidacyjnym, po uprzednim porozumieniu się z Ministerstwem wzgl. Departamentem Skarbu. Termin, w ciągu którego poszczególne Ministerstwa są obowiązane wypowiedzieć swą opinję, Komitet Likwidacyjny w Poznaniu określił na trzy tygodnie, termin — zaś w ciągu którego Ministerstwo Skarbu winno dać odpowiedź na zapytanie zainteresowanego Ministerstwa oznaczone na 2 tygodnie.

Ciąg dalszy nastąpi.

Porozumienie w sprawie wileńskiej.

W ostatniej chwili można uważać porozumienie w sprawie wileńskiej między Rządem a Delegacją za osiągnięte na nowej podstawie.

Po wczorajszem posiedzeniu Sejmu późnym wieczorem i nocą porozumiewał się p. Ponikowski z członkiem Delegacji i przewodniczącym Komisji Politycznej Sejmu Wileńskiego p. Zwierzyńskim i w tej rozmowie znaleziono drogę wyjścia, a dzisiaj rano w naradach p. Ponikowskiego z wszystkimi członkami Zespołu w Delegacji ostatecznie sprawę ustalono w następujący sposób:

Członkowie Delegacji podpiszą akt złączenia z 2 marca, podpisany już przez 10 posłów wileńskich, z następującym dodatkiem:

„Podpisujemy akt powyższy w przekonaniu, że Sejm Rzplitej Polskiej ustali statut Ziemi Wileńskiej zgodny z wolą ludności tej Ziemi, wyrażoną w uchwałach Sejmu Wileńskiego“.

Rząd ze swej strony wycofa wniosek, złożony wczoraj w Sejmie, a natomiast przedstawi nowy wniosek w brzmieniu następującem:

„Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej, przyjmując do wiadomości uchwałę Sejmu Wileńskiego z dnia 20-lutego w przedmiocie przynależności państwowej Ziemi Wileńskiej do Polski i zatwierdzając akt złączenia Ziemi Wileńskiej z Rzecząpospolitą Polską wzywa Rząd do niezwłocznego objęcia władzy w Ziemi Wileńskiej“.

W ten sposób sprawa załatwiona będzie w Sejmie w Warszawie na podstawie zgodnego porozumienia z całą Delegacją a ratyfikacja przez Sejm Wileński, która zawierał wczorajszy wniosek rządowy, zostanie uchylona i rzecz wejdzie w życie natychmiast.

W związku z tem Rząd zgłosi również jutro wniosek o przyjęcie Delegacji Wileńskiej w skład Sejmu Rzeczypospolitej.

Wobec takiego załatwienia sprawy wycofany również będzie wniosek siedmiu stronnictw, złożony wczoraj w Sejmie, a natomiast przedstawią one wniosek następujący:

„Sejm Ustawodawczy wzywa Rząd, aby statut Ziemi Wileńskiej, który ma być wniesiony do Sejmu, zgodny był z wolą ludności, wyrażoną w uchwałach Sejmu Wileńskiego“.

Położenie strajkowe.

W Poznaniu.

W położeniu strajkowem w Poznaniu nastąpił, jak się zdaje, zwrot przełomowy. Na odbytem wczoraj rano zebraniu pracowników Elektrowni i Gazowni Miejskiej omawiano sprawę przyłączenia się do strajku. Powzięto uchwałę, wypowiadającą się przeciwko strajkowi. Wobec tego należy się spodziewać, że od dzisiaj popołudniu uruchomione zostaną także elektryczne kolejki miejskie. Uchwała pracowników Elektrowni i Gazowni wpłynie także niewątpliwie na ogólne położenie strajkowe w prywatnych przedsiębiorstwach przemysłowych i przyśpieszy zlikwidowanie strajku.

Na prowincji.

Na prowincji likwidacja strajku czyni postępy. Ugody zawiera się na podstawie poznańskiej taryfy październikowej z odpowiednią zniżką stosownie do warunków miejscowych. W Poznaniu pracodawcy gotowi są zawrzeć ugodę z pracobiorcami na podstawie przywróconej taryfy październikowej, jednakże nie chcą przyznać ponadto żadnych podwyżek. Na Pomorzu sytuacja niezmieniona. Wiadomość jakoby w Toruniu podjęto pracę jest przedwczesna.

W Bydgoszczy.

Trwający już od dłuższego czasu strajk robotników przedsiębiorstw bydgoskich zaostrza się, ponieważ pracodawcy nic nie chcą słyszeć o przyjęciu warunków, ustalonych przez Komisję Rozjemczą, które to warunki zostały przyjęte przez robotników. Różnica wynosi 136 — 150 mk. Ostateczna decyzja zapadnie w dniu dzisiejszym na naradach pracodawców w Grudziądzu. Do tej pory strajk robotników będzie trwał.

Porządek publiczny nie został zakłócony przez strajkujących do tej pory żadnemi gwałtami.

Wczoraj rano odbył się wiec robotników przy udziale 5 tysięcy osób. Na wiecu tym delegaci robotników złożyli sprawozdanie z przebiegu układów, poczem oświadczono gotowność przyjęcia warunków ustalonych przez Komisję Rozjemczą.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś: Tymeteusza
Jutro: Zwiastowanie N. M. P.
Wschód słońca: 7,10, zachód 7,02.
Długość dnia: 12,13. Przybyło 3,40.

Prymicja w Przemęcie. We wtorek, dnia 14 bm odprawioną została pierwsza msza św. nowowyświęconego kapłana ks. Stanisława Koźlika z Radomierza. W uroczystości tej wzięły udział bractwa, towarzystwa i dzieci szkolne należące do parafji przemęckiej, by w uroczystej procesji wprowadzić ks. prymicjanta z probostwa do kościoła. Po odśpiewaniu „Veni Creator“ rozpoczął ks. Koźlik pierwszą swą mszę św. przy pomocy 5-ciu księży. W czasie sumy wygłosił okolicznościowe kazanie ks. dziekan Marciniak z Czacza. Wzruszającą była chwila, kiedy po skończonej uroczystej mszy św. ks. prymicjant udzielał najbliższemu otoczeniu i obecnym w kościele swego pierwszego błogosławieństwa.

Renty. Według rozp. min. Spraw Wojsk. z d. 22. 11. 21 i Województwa Poznańskiego z d. 17. 3. 22 należy wypłacać renty wojskowe niemieckie jak również renty wojskowe polskie **H. R. i P.** począwszy od wypłaty za miesiąc kwiecień tylko tym odbiorcom, którzy okażą poświadczenie, że posiadają obywatelstwo polskie.

Poświadczenia takie są tylko ważne jeżeli wystawione zostały przez odnośne Starostwa.

Opiekunowie pobierający rentę dla półsierot, muszą również przedłożyć poświadczenie, że matka tychże dzieci posiada obywatelstwo polskie. Taksamo opiekunowie pełnych sierot winni przedłożyć poświadczenie obywatelstwa polskiego odnośnych dzieci, dla których rentę odbierają. Urząd pocztowy II, Jabczyński.

Socjaliści o reformie rolnej. Znamienny pogląd na reforme rolną wygłosił redaktor „Naprzodu“ krakowskiego Haecker w odczycie swym, wygłoszonym w ubiegłą niedzielę w Czytelni Akademickiej. Oto stwierdził, że reforma rolna jest szkodliwa dla interesów ogólno-narodowych, ale socjaliści głosowali za nią ze względów politycznych. Oświadczenie to nie wymaga komentarzy.

Z Izby Handlowej donoszą, że z dniem 20 marca r. b. weszła w życie ustawa Sejmowa, zmieniająca czas pracy w handlu z 8-iu godzin na **10** godzin bez przerwy obiadowej.

Telegramy.

Odroczene ciągnienia „Miljonówki“.

Warszawa, 21. 3. (Pat.) Ze względu na przypadające w sobotę 25 bm. święto Zwiastowania N.M.P. ciągnienie 4% państwowej pożyczki premjowej t. zw. Miljonówki nie odbędzie się. Natomiast w sobotę następną t. j. 1 kwietnia odbędzie się ciągnienie 2 miljonówek naraz.

Rada ambasadorów o wypadkach gliwickich.

Paryż, 22. 3. Rada Ambasadorów omawiała w swem ostatniem posiedzeniu wydarzenia w Gliwicach i wyraziła przekonanie, że na Górnym Śląsku istnieją w dalszym ciągu zorganizowane tajne bojówki niemieckie, które ponoszą odpowiedzialność za wydarzające się coraz częściej na obszarze plebiscytowym wypadki mordowania żołnierzy francuskich. Z tego powodu postanowiła Rada Ambasadorów domagać się od Rządu Niemieckiego jeszcze przed ostatecznem przekazaniem temu Rządowi przyznanej mu części G. Śląska zlikwidowania ostatecznego na całym terytorjum swego Państwa wszelkich wojskowych organizacji tajnych.

Targ w Rzeźni miejskiej w Poznaniu

Urzędowe sprawozdanie komisji targowej.

W piątek 17 marca 1922 spędzono:
—wółów, 36 bunaji, 55 krów i jałówek, 80 cieląt, 143 prosiąt 412 tuczników, 75 owiec, 52 kóz.

Za:	Płacono za 100 kg. żywej wagi: I. kl. marek	II. kl. marek	III. kl. marek
Bydło	24000—26000	16000—18000	8000—9000
Cielęta	20000—	15000—18000	—
Tuczniki . . .	50000—51000	46000—48000	36000—40000
Owce	—	16000—17000	—

Prosięta za parę 6000—8000.
Przebieg targu bardzo ożywiony.

W środę 22 marca 1922 spędzono:
10 wołów, 89 buhaji, 107 krów i 425 jałówek, 425 cieląt, . 1425 tuczników, 210 owiec, 3 kóz, — prosiąt.

Za:	Płacono za 100 kg. żywej wagi: I. kl. marek	II. kl. marek	III. kl. marek
Bydło	24000—26000	16000—18000	8000—9000
Cielęta	20000—	15000—18000	—
Tuczniki . . .	53000—54000	48000—50000	40000 —44000
Owce	20000—	—	—

Przebieg targu bardzo ożywiony

Redaktor: Julian Tyczka, Śmigiel.
Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 3.
Czcionkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.